

Knjiga sažetaka:
Nacionalni naučni skup
Postepidemiološki stres:
istorijske i medicinske dileme

Univerzitet u Beogradu
Filozofski fakultet
Čika Ljubina 18-20,
23. maj 2023.

Knjiga sažetaka: *Nacionalni naučni skup Postepidemiološki stres: Istorijske i medicinske dileme* 23. maj 2023, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Urednici: Haris Dajč i Maja Vasiljević

Izdavač: Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture (NDIZK) i Univerzitet u Beogradu Filozofski fakultet

Članovi Naučnog i Organizacionog odbora:

Prof. dr Nikola Samardžić, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Nevena Divac, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Vanr. prof. dr Haris Dajč, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Siniša Mišić, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Dr Maja Vasiljević, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Dr Hana Lango Alen, MRC Odeljenje za epidemiologiju, Univerzitet u Kembridžu

Prof. dr Josip Vrandečić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Dr Željko Dugac, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Prof. dr Mirjana Roter-Blagojević, Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu

Vanr. prof. dr Anješka Sadecka, Institut za evropske studije, Jagelonski univerzitet u Krakovu

Vanr. prof. Edidio Ivetić, Odeljenje za istoriju i geografiju antičkog sveta, Univerzitet u Padovi

Štampa: Standard 2, Beograd

tiraž: 50

Beograd 2023.

ISBN 978-86-88813-14-3

Slika na koricama: Gilles li Muisis, "Antiquitates Flandriae" (tome 2), ms. 13077, fol. 24 v, Peste à Tournai en 1349, Bruxelles, Bibliothèque Royale. © KIK-IRPA, Brussels, cliché X004179

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije podržalo je organizovanje naučnog skupa.

Program naučnog skupa:

Svečana sala Filozofskog fakulteta, "Dragoslav Srejšović", br. 108, ul. Čika Ljubina 18-20

10:15-10.30 Registracija učesnika

10.30-11.00 Otvaranje skupa i Uvodno obraćanje:

prof. dr Nevena Divac

I sesija 11-12.05

rukovodilac sesije: Nikola Samardžić

- 11.00-11.10 Danijela Stefanović „Kad je telo crno kao ugljen“ – epidemije na Starom istoku u II milenijumu pre n.e.
- 11.10-11.20 Dragoljub Marijanović „Od Tukidida do Teofana“ Vizantijsko razumevanje epidemijskih procesa i predstave o njima u istorijskim delima kraja 8. i početka 9. veka
- 11.20-11.30 Marija Kocić Kuga u Veneciji 1575–1577. i njene posledice po politički položaj Mletačke republike i njeno ustrojstvo
- 11.30-11.40 Nevena Divac COVID i Španski grip: Pandemijske sekvele
- 11.40-11.50 Maja Vasiljević Između ratne, pandemijske i migracione traume: Srpski vojnici u Tunisu 1916-1918
diskusija 11.50-12.05

pauza za kafu 12.05-12.20

II sesija 12.20-13.25

rukovodilac sesije: Maja Vasiljević

- 12.20-12.30 Jelena Mrgić Krize i osećajnost: „bečke godine“ (1683–1699) i godine Kovida (2019-2022)
- 12.30-12.40 Miloš Đorđević Izolacija habzburških provincija i posledice restriktivnih mera usled epidemije kuge u 18. veku
- 12.40-12.50 Vladimir Abramović Povratak normalnom životu – Suočavanje sa posledicama epidemija kuge u južnoj Ugarskoj u 18. veku
- 12.50-13.00 Haris Dajč Preveza pre i posle osvajanja Ali-paše 1798: demografske i ekonomske posledice
- 13.00-13.10 Marko Šuica i Ana Radaković Učenje o pandemijama, epidemijama i prirodnim katastrofama u nastavi istorije (studija slučaja Republika Srbija)
diskusija: 13.10-13.25

III sesija 13.25-14.05

rukovodilac sesije: Nevena Divac

- 13.25-13.35 Nikola Samardžić *Dugi kovid, istorijska stranputica*
- 13.35-13.45 Ognjen Radonjić *Poremećaji u svetskoj ekonomiji u pandemijskom i postpandemijskom periodu 2020-2022*
- 13.45-13.55 Isidora Jarić, Miloš Milenković i Marko Milenković *Nove tehnologije kao alatka za prevazilaženje iznenadne društvene krize: Dostupnost zdravstvene zaštite nekovid pacijenata u doba KOVID-19 pandemije*
- 13.55-14.05 Ljubica Milosavljević i Ana Banić Grubišić *Antropološka analiza kvaliteta života starijih pripadnika društva u uslovima povišenog stresa izazvanog pandemijom virusa kovid-19*
- 14.05-14.15 Milena Vukmirović *15-minutni grad. Koncept urbanog razvoja osnažen pandemijom COVID-19*
diskusija 14.15-14.30

14.30-15.30 završni ručak

Maja Vasiljević

Filozofski fakultet Univerzitet u Beogradu

Kontakt: maja.vasiljevic@f.bg.ac.rs

Između ratne, pandemijske i migracione traume: Srpski vojnici u Tunisu 1916-1918

Sažetak:

Rad je fokusiran na proces lečenja vojnika srpske vojske u Severnoj Africi tokom Velikom rata, od proleća 1916. do jeseni 1918. godine. Nasuprot dosadašnjem pristupu autora, pretežno u kontekstu vojne istorije, koji su se usmeravali prvenstveno na uticaj i status pojedinaca, lekara, te vojnih i političkih zvaničnika na proces zbrinjavanja srpskih vojnika, kao što je francuski admiral Emil Geprat, u ovom radu se u fokus postavljaju višestruke traumatske posledice rata i napuštanja teritorije na srpske vojnike. Pored opsežne arhivske građe u kojoj se mogu pratiti konkretni statistički podaci o lečenju srpskih vojnika, u ovom radu se, s jedne strane, fokus premešta na memoarsku građu i korespondenciju pojedinaca koji su pripovedali o psihološkom stanju bolesnika. S druge strane, analiziraju se netradicionalne metode i dodatni psihološki stimulansi za izlečenje koji su primenjivani u ovom periodu. Najzad, traume srpskih vojnika u ovom radu se posmatraju na tri nivoa. Prvo, kao posledica učešća u ratu i složenosti učešća u konfliktu. Zatim, drugo, trauma se analizira kao posledica napuštanja teritorije i neizvesnosti povratka ili opstanka domovine, ali i konkretne tegobnosti prelaska albanskih planina i kasnog dolaska savezničkih brodova za evakuaciju u kome je značajan broj već nastradao od gladi i nemoci. Najzad, kao treća posledica traume razmatra se strah izazvan lečenjem u dalekoj egzotičnoj Africi, imajući u vidu da su većina vojnika prvi put napustili svoja sela i gradove učešćem u ratu. Detaljnim uvidom, autorka će predstaviti i konkretne medicinske nedoumice koje su uticale na zbrinjavanje, a potom lečenje bolesnika, a tiču se pandemijskih fenomena - trbušnog tifusa i kolere, te niza drugih zaraznih bolesti koje su obeležile Veliki rat i izazvale kako žrtve, tako i nužni razvoje medicine na tom polju.

Ključne reči: Tunis, Bizerta, Veliki rat, vojnici, bolesnici, trauma, lečenje

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

616.9-036.22(4)''16/21''(048)

NACIONALNI naučni skup Postepidemiološki stres: Istorijske i medicinske dileme (2023 ; Beograd)

Knjiga sažetaka / Nacionalni naučni skup Postepidemiološki stres: Istorijske i medicinske dileme, 23. maj 2023, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu ; [urednici Haris Dajč i Maja Vasiljević]. - Beograd : Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture : Univerzitet, Filozofski fakultet, 2023 (Beograd : Standard 2). - 20 str. ; 25 cm

Tiraž 50.

ISBN 978-86-88813-14-3 (NDIZK)

а) Инфективне болести -- Епидемиологија -- Историја -- Европа --
16в-21в -- Апстракти

COBISS.SR-ID 116375305